

Avdelning
Juridiska avdelningen

Handläggare
Lina Smed
08-563 085 36
lina.smed@uka.se

Datum
2015-02-25

Reg.nr
31-00284-14

Södertörns högskola
Rektor
141 89 Huddinge

Anmälan mot Södertörns högskola angående bl.a. fortsatt tillämpning av en disciplinnämnds beslut om avstängning efter att beslutet upphävts av domstol

Beslutet i korthet: Södertörns högskola har behandlat en student som avstängd efter att disciplinnämndens beslut om avstängning har upphävts av domstol. Även efter högskolans avstängningsperiod har studenten behandlats som avstängd. Det är en mycket ingripande åtgärd att stänga av en student och studenternas rättssäkerhet garanteras bl.a. genom möjligheten att överklaga till domstol. Högskolan får därför stark kritik för att studenten behandlats som avstängd utan rättsligt stöd.

Bakgrund

Södertörns högskolas disciplinnämnd beslutade, den 13 februari 2014, att med omedelbar verkan interimistiskt stänga av NN från verksamheten vid Södertörns högskola, campusområdet och dess byggnader. NN:s SH-kort och användar-ID till högskolans IT-system spärrades omedelbart. Beslutet om avstängning gällde till dess ärendet prövats av disciplinnämnden, dock längst en månad.

Den 11 mars 2014 beslutade disciplinnämnden vid Södertörns högskola att stänga av NN från undervisning, prov och annan verksamhet vid Södertörns högskola samt från högskolans IT-system, campusområde och byggnader under perioderna 11 mars 2014 - 12 juni 2014 och 11 augusti 2014 - 10 oktober 2014.

NN överklagade båda besluten till Förvaltningsrätten i Stockholm. Den 23 maj 2014 beslutade förvaltningsrätten, angående Södertörns högskolas interimistiska beslut den 13 februari 2014, att avskrika målet. Vidare beslutade förvaltningsrätten, angående Södertörns högskolas beslut den 11 mars 2014, att upphäva högskolans beslut och visa målet åter till Södertörns högskola för ny handläggning.

NN överklagade förvaltningsrättens beslut till Kammarrätten i Stockholm och yrkade att Södertörns högskolas beslut den 13 februari 2014 skulle undanröjas och inhiberas, att högskolans beslut den 11 mars 2014 skulle inhiberas och att förvaltningsrättens beslut den 23 maj 2014 skulle förordnas att gälla omedelbart.

Kammarrätten beslutade den 10 juni 2014 att avvisa överklagandet i den del som avsåg förvaltningsrättens beslut om att upphäva Södertörns högskolas beslut den 11 mars 2014. Kammarrättens skäl för beslutet var att förvaltningsrätten bifallit NN:s yrkanden och att beslutet därför inte gått honom emot. Kammarrätten beslutade även

att inte meddela prövningstillstånd i den del som avsåg förvaltningsrättens beslut att avskryva målet.

NN överklagade kammarrättens beslut till Högsta förvaltningsdomstolen. Högsta förvaltningsdomstolen beslutade den 1 oktober 2014 att inte meddela prövningstillstånd. Kammarrättens avgörande står därmed fast.

Anmälan

NN har i en anmälan till Universitetskanslersämbetet anfört bl.a. följande. Förvaltningsrätten i Stockholm har i sitt beslut den 23 maj 2014 sammanfattat bristerna i handläggningen: han har nekats att yttra sig över anmälan, det är ett felaktigt beslut, utredningen är undermålig, han har inte delgivits utredningen, han har inte kallats till disciplinnämndens möte den 11 mars 2014, högskolan har hittat på att han har anmält ett ombud, han har nekats studentrepresentation i beslutet, rektor och föredragandena är jäviga, det är fråga om dubbel lagföring och enligt kallelsen till disciplinnämndens möte fick han inte närvara när föredraganden presenterade utredningen. Förvaltningsrätten har slagit fast att det förelåg allvarliga brister i handläggningen och har upphävt beslutet och återförvisat ärendet.

Han har nekats utlämnande av två omprövningsbeslut från Södertörns högskola. Han har gjort en anmälan till Justitieombudsmannen och han har överklagat till kammarrätten angående utlämnandet av omprövningsbesluten. Han har nekats att få del av ett flertal handlingar bl.a. omtentamen i historievetenskaplig metod, uppsamlingstentamen på läraruppdraget, omtentamen i forntida kulturer, omtentamen i pedagogiska tanketraditioner, protokollen angående vilka ledamöter som är valda till disciplinnämnden och en anmälan till disciplinnämnden. Den handläggare som hanterade begäran om att lämna ut handlingarna var jävig.

Södertörns högskola trotsar domstolens beslut genom att fortsätta tillämpa ett upphävt beslut. Högskolan har inte rättat sig efter förvaltningsrättens beslut den 23 maj 2014, vilket strider mot 10 kap. 12 § högskoleförordningen (1993:100). Den 5 juni 2014, 10 juni 2014 och 11 juni 2014 har högskolan hävdatt att han var avstängd och han har nekats att skriva tentamen mellan den 8 - 12 juni 2014 samt i augusti och september 2014 utan att högskolan har tagit något beslut om avstängning. Hans studentkonto öppnades den 19 juni 2014.

Högskolan har fattat två omprövningsbeslut som inte har prövats av disciplinnämnden, trots att det är disciplinnämnden som ska fatta beslutet. En enskild jävig handläggare vid Södertörns högskola är inte behörig att ompröva disciplinnämndens beslut.

Remiss till Södertörns högskola

Med anledning av NN:s anmälan har Universitetskanslersämbetet (UKÄ) remitterat ärendet till rektor för Södertörns högskola och anmodat högskolan att yttra sig över följande.

1. Redogör för högskolans hantering av NN:s disciplinärende och hans möjligheter att delta vid tentamen och använda sitt studentkonto, IT-konto och passerkort efter förvaltningsrättens och kammarrättens respektive beslut.
2. Har disciplinnämnden fattat några ytterligare beslut gällande NN (utöver besluten 13 februari 2014, 11 mars 2014 och 19 juni 2014) under perioden februari till september 2014?

Yttrande från Södertörns högskola

Södertörns högskola har i sitt yttrande till UKÄ anført bl.a. följande. Förvaltningsrätten i Stockholm meddelade beslut i mål nr 7804-14 och 7807-14 den 23 maj 2014. Efter det överklagade NN förvaltningsrättens beslut till kammarrätten och yrkade inhibition. Södertörns högskola inväntade kammarrättens beslut och att förvaltningsrättens beslut skulle vinna laga kraft. Till högskolans personal kommunicerades att studenten var avstängd enligt disciplinnämndens beslut den 11 mars 2014.

Den 12 juni 2014 inkom kammarrättens beslut till Södertörns högskola, det var samma datum som NN:s första avstängningsperiod skulle avslutas enligt disciplinnämndens beslut den 11 mars 2014.

Av de bilagor som har bifogats begäran om yttrande framgår att NN, i e-postkorrespondens med en lärare den 16 juni 2014, har fått beskedet att han är avstängd. NN var inte avstängd vid den tidpunkten och han fick således ett felaktigt besked. Av högskolans dokumentation framgår att NN:s studentkonto, IT-konto och passerkort, på grund av ett förbiseende, aktiverades först den 19 juni 2014.

Södertörns högskola har sedan juni 2014 vidtagit ett flertal åtgärder för att undvika att situationer liknande ovanstående ska inträffa igen. Högskolan har bland annat förtydligat informationen till studenterna och personalen avseende disciplinära åtgärder. Högskolan har på flera olika sätt informerat om vad disciplinnämndens beslut om en disciplinär åtgärd innebär i praktiken för personalen respektive studenterna. Det pågår dessutom ett arbete för att säkerställa att nödvändig information om disciplinnämndens beslut når rätt funktioner inom högskolan. Därtill kommer ett arbete med att säkra rutinerna för sådant som ska utföras av högskolans personal i samband med att en avstängning upphör, exempelvis aktivera studentens IT-konto.

Disciplinnämnden sammanträdde den 19 juni 2014 och fann att det saknades förutsättningar för att vidta några åtgärder i disciplinärendet. Disciplinnämnden konstaterade

erade att förvaltningsrättens beslut från den 23 maj 2014, om att rektors beslut inte uppfyller kraven i högskoleförordningen, innebar en fullständigt förnyad handläggning.

Södertörns högskolas disciplinnämnd har inte fattat några beslut utöver besluten den 13 februari 2014, 11 mars 2014 och 19 juni 2014 under perioden februari till september 2014.

Universitetskanslersämbetets bedömning

UKÄ:s uppgift är bl.a. att utöva tillsyn över universitet och högskolor. Syftet med tillsynen är att kontrollera att universitet och högskolor följer de lagar och förordningar som gäller för verksamheten.

Brister i handläggningen

NN har i sin anmälan anfört att det förelegat ett flertal brister i handläggningen av hans disciplinärende.

Av 12 kap. 3 § högskoleförordningen (1993:100) framgår att en disciplinnämnds beslut om avstängning får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol enligt 22 a § förvaltningslagen (1986:223).

UKÄ konstaterar att det finns en särskild anvisad ordning för hur en disciplinnämnds beslut om avstängning kan överprövas. Det har framkommit att NN har överklagat disciplinnämndens beslut till förvaltningsrätt samt vidare till kammarrätt och Högsta förvaltningsdomstolen. NN har alltså använt sig av den ordning som finns för att få en överprövning av disciplinnämndens beslut och vid överprövningen har högskolans handläggning av NN:s disciplinnämndsärende beaktats av domstolen. UKÄ utreder inte frågor som kan eller som har överprövats av en domstol. UKÄ finner därför inte skäl att vidta någon åtgärd i denna del.

Utlämnande av handlingar

NN har anfört att Södertörns högskola har nekat honom utlämnande av ett flertal handlingar och att den handläggare som har hanterat hans begäran om att lämna ut handlingar var jävig.

I enlighet med 6 kap. 3 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), OSL, kan man begära att ett lärosäte prövar om handlingarna ska lämnas ut. Om lärosätet inte lämnar ut handlingarna går det enligt 6 kap. 7 och 8 §§ OSL att överklaga beslutet till kammarrätten.

UKÄ konstaterar att det finns en särskild anvisad ordning för hur utlämnande av handlingar ska prövas och överprövas. En eventuell jävsinvändning kan, enligt 12 § förvaltningslagen (1986:223), framföras till lärosätet när ärendet om utlämnande av

handlingar handläggs och i samband med ett överklagande till överinstansen. Enligt uppgifter från NN har han överklagat ett beslut från Södertörns högskola angående utlämnande av två omprövningsbeslut. UKÄ utreder inte frågor som kan prövas av en domstol. UKÄ finner därmed inte skäl att vidta någon åtgärd med anledning av vad NN har anfört i denna del.

Avstängning utan rättsligt stöd

NN har anfört att Södertörns högskola inte har rättat sig efter Förvaltningsrätten i Stockholms beslut den 23 maj 2014. Förvaltningsrätten beslutade då att upphäva Södertörns högskolas beslut från den 11 mars 2014. Södertörns högskola har anfört att man inväntade att förvaltningsrättens beslut skulle vinna laga kraft.

Huvudregeln när det gäller förvaltningsdomstolars beslut är att de är verkställbara sedan de vunnit laga kraft, dvs. när beslutet inte kan överklagas på grund av att tiden för överklagande gått ut eller på grund av att domen inte får överklagas. Men det är möjligt att i en författning föreskriva att ett avgörande ska gälla omedelbart. En sådan bestämmelse finns i högskoleförordningen. I 10 kap. 12 § högskoleförordningen anges att ett beslut om avstängning ska tillämpas genast, om annat inte föreskrivs i beslutet.

När förvaltningsrätten den 23 maj 2014 upphävde beslutet om avstängning av NN, ställdes Södertörns högskola inför flera frågor. Borde beslutet överklagas? Om inte, när upphör avstängningen? Södertörns högskola valde att inte överklaga beslutet. Högskolan borde då ha dragit slutsatsen att avstängningen upphörde genast med förvaltningsrättens beslut, eftersom rätten inte föreskrivit att beslutet inte skulle tillämpas genast. Att avstängningen upphörde omedelbart framgår för övrigt av Kammarrätten i Stockholms beslut den 10 juni 2014. NN hade i sitt överklagande yrkat att kammarrätten skulle förordna att förvaltningsrättens beslut skulle gälla omedelbart. Kammarrätten avvisade detta yrkande med hänvisning till regeln i 10 kap. 12 § högskoleförordningen och till att förvaltningsrättens beslut inte gått honom emot. Avstängningen upphörde alltså den 23 maj 2014.

Södertörns högskola var dock av uppfattningen att förvaltningsrättens beslut inte gällde genast. Istället inväntade högskolan kammarrättens ställningstagande till NN:s överklagande och meddelade personalen vid högskolan att NN var avstängd. Mot bakgrund av vad som framgår av stycket ovan var detta ett felaktigt agerande.

Trots att Södertörns högskola ansåg att disciplinnämndens beslut gällde i avvaktan på kammarrättens beslut, har högskolan agerat som om NN var avstängd även efter det att disciplinnämndens första avstängningsperiod gick ut den 12 juni 2014. Den 16 juni 2014 fick NN besked från en lärare att han var avstängd och hans studentkonto, IT-konto och passerkort aktiverades först den 19 juni 2014. Av Södertörns högskolas yttrande framgår att högskolan uppmärksammat dessa brister.

Det är en mycket ingripande åtgärd att stänga av en student och studenternas rätts-säkerhet garanteras bland annat genom möjligheten att överklaga ett avstängningsbeslut till förvaltningsdomstol. Södertörns högskola förtjänar stark kritik för att högskolan fortsatt att behandla NN som avstängd utan att ha rättsligt stöd för det. Universitetskanslersämbetet utgår från att högskolan vidtar de åtgärder som behövs för att undvika att det inträffade upprepas.

Det som NN i övrig har anfört i sin anmälan, angående två omprövningsbeslut som inte har prövats av disciplinnämnden, omfattas av den anmälan som han har gjort till UKÄ i tillsynsärendet med reg.nr 31-00453-14. NN har även den 24 februari 2015 inkommit med två e-postmeddelanden. Med anledning av dessa meddelanden har UKÄ öppnat ett nytt tillsynsärende med reg.nr 31-00139-15. UKÄ kommer att fortsätta handläggning av dessa tillsynsärenden och gör därför inte några vidare uttalanden i detta beslut.

Med dessa besked avslutas ärendet.

På Universitetskanslersämbetets vägnar

Christian Sjöstrand
Chefsjurist

Lina Smed
Föredragande verksjurist

Kopia till:
NN